

1. Kunstlicht

Dit is het startpunt van de wandeling 'De Makers van Noord'. Kunstlicht is een gezelschap van jonge makers die deze oude autogarage hebben omgebouwd tot een las- en timmerwerkplaats. Sinds twee jaar werken hier zo'n 15 specialisten samen aan meubels, interieurs en installaties.

**Ken jij een maker die
in de stad werkt?
Wat maakt zij/hij en
op wat voor plek?**

2. Aard(en)

Neem plaats op de rode ton.
Zit je goed? Sluit je ogen en voel
even hoe je lichaam vertraagt.
Probeer aandachtig te luisteren
naar het landschap om je heen.

**Je zintuigen staan
op scherp als je je
ogen sluit. Wat heb jij
gehoord?**

3. Maakbaarheid van dichtbij

Als je om je heen kijkt kun je allerlei dingen zien die door mensenhanden zijn gemaakt. Van straatbankjes, kozijnen tot hele gebouwen. Ambacht en vakmanschap staan aan de basis van ons leven. Toch weten we vaak niet waar en door wie iets gemaakt wordt. Ook in Amsterdam wordt nog altijd geproduceerd en worden vakmensen opgeleid. Maar is daar over tien jaar ook nog de ruimte voor?

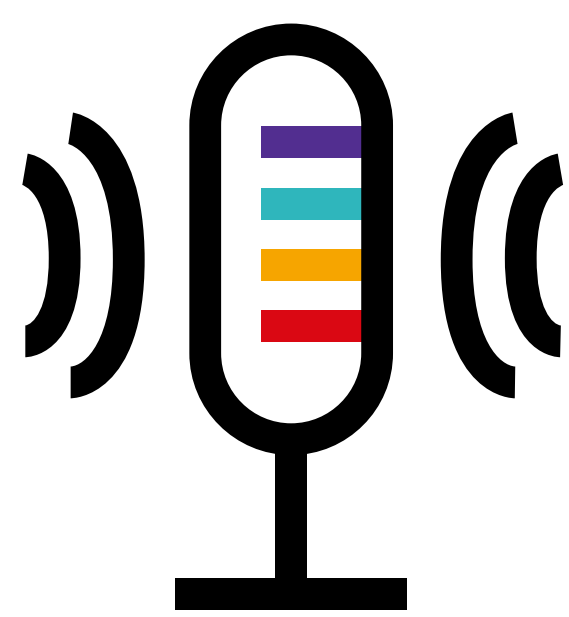
**Kijk tijdens deze
wandeling goed
om je heen. Welke
dingen zie je die
gemaakt zijn door
mensenhanden?
Waar zou het
vandaan komen?**

4. Zoek de sporen van het verleden

Sinds 2012 is de Ceuvel een duurzame en groene broedplaats waar wordt geëxperimenteerd met circulaire technologie. De gebruikers hebben eigenhandig meegebouwd aan deze plek midden in de stad. Dit terwijl de Ceuvel tot 2000 intensief werd gebruikt voor zwaar vervuilende scheepsbouw. Beluister met de QR-code het geluidsfragment en ervaar de Ceuvel vanuit een ander perspectief.

Neem plaats op de rode ton, beluister het geluidsfragment en waan je in een andere tijd. Welke sporen van het verleden zie jij om je heen?

Luister

5. Van gezelschap tot meester

Maken is een manier van expressie en persoonlijke ontwikkeling. Leer je een ambacht, dan leer je ook de waarde van fouten maken. Voor jonge makers is 'fouten kunnen maken' onderdeel van hun vak.

Aan de Papaverhoek in Noord verzamelen zich een aantal Makers van Noord. Naast de ondernemers van Kast in Kast vind je hier UKU-studio (Djaro Taribuka, Lewis Egter en Vos Bitter). Een jong bedrijf van industrieel ontwerpers die veel werken met hout en staal. Laurens van Wieringen bouwt aan horeca interieurs en restaurantconcepten op wielen en WDSTCK verwerkt samen met kunstenaars natuurlijke materialen tot unieke interieurs en meubels.

Van welke fouten heb jij het meest geleerd?

Staat de deur open?
Maak een praatje met een van de
makers van de Papaverhoek

6. Tijdelijk?

Het broedplaatsenbeleid van de Gemeente Amsterdam is internationaal geroemd. Vele schoolgebouwen en oude industriële complexen zijn de afgelopen jaren omgevormd tot hippe hotspots voor makerschap en kunst. Met lage huren en aantrekkelijke voorwaarden zijn verwaarloosde wijken opgewaardeerd. Zo ook in Noord. Hier werkt een collectief van meubelmakers, lassers en kunstenaars onder de naam 'de Vliegtuin' in een gedeelde werkplaats met een eigen machine en smederij. Deze plek zal volgend jaar verdwijnen. Wat blijft over van de maakgemeenschappen als ze moeten wijken voor dure woningbouw en kantoren?

Wat blijft over van de dynamiek, verbondenheid en leefbaarheid van dit soort wijken als maakgemeenschappen verdwijnen?

In wat voor wijk
wil jij leven?
Wat is de bijdrage
van maakgemeen-
schappen aan de
stad volgens jou?

Leestip:
'Broedplaatsen als goedkope
gentrificatiemachine'

7. Is de toekomst van de maker op het water?

Schoonschip is een drijvende woonwijk die begin 2020 is gerealiseerd aan het Johan van Hasselkanaal in Buiksloterham. De 46 huishoudens wonen hier verdeeld over 30 zelfvoorzienende arken op het water. Meerdere Schoonschip bewoners hebben de woningen zelf ontworpen en gebouwd.

**Kijk rustig rond.
Hoe zou de stad
eruit zien als we ook
zouden produceren
op het water?**

**Maak kennis met architect
Jeroen Apers. Bewoner én maker
van een van deze waterwoningen.**

8. Waar een wil is, is een wet

Ydefix is een ambachtelijk familiebedrijf dat is gespecialiseerd in het verwerken van massief hout en bamboe. In deze eigen werkplaats wordt hout van hoge kwaliteit verwerkt tot historische kunstlijsten voor het Rijksmuseum, tafelbladen en vloeren. Door regelgeving voor geluids- en geuroverlast, konden de woningen van Schoonschip eigenlijk niet naast de timmerwerkplaats van Ydefix worden aangelegd. Door een hoge wand van containers die door de bewoners zelf is gerealiseerd was dit wel mogelijk.

**Zie je de geluidswal?
Wat komt erbij alle-
maal kijken als
we kleinschalig
makerschap met
lawaai willen
combineren met
wonen?**

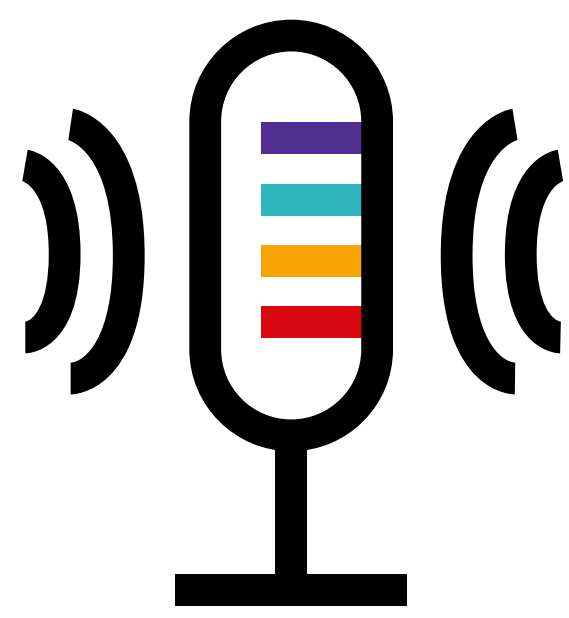

Welke hergebruikte materialen zie je? Zou jij in een nieuw 'tweedehands' huis willen wonen?

In Amsterdam zijn er plannen voor een circulair depot voor hergebruikte materialen. Een plek waar aannemers, timmerbedrijven en andere Amsterdammers gebruikte materialen kunnen inkopen. In Utrecht, Antwerpen en Rotterdam is al zo'n plek.

Kijk eens op www.buurman.in voor meer informatie.

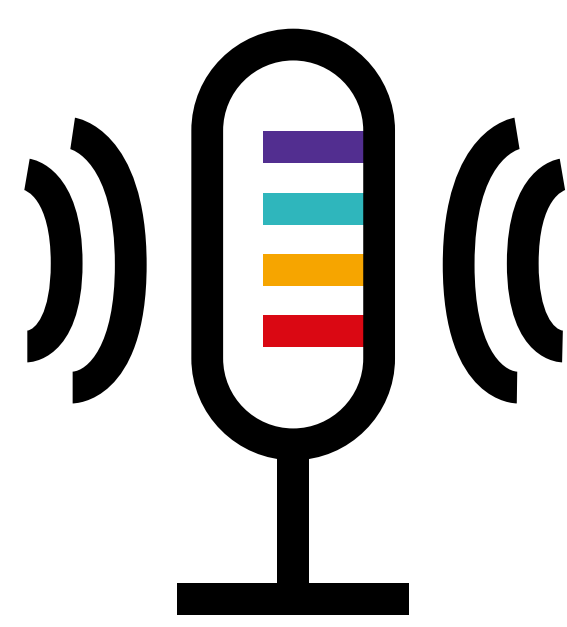
Op andere vervuilde plekken krijgen de graafmachines hulp van zuiverende planten als het Wilgenroosje, Vingerhoedskruid of Rietzwenkgras. Welke groene schoonmakers staan er in jouw omgeving?

Luistertip:
'Planten als schoonmakers'

In de stad kunnen
produceren stelt
ons ook in staat om
onze leefomgeving te
verbeteren.

Wat zou jij voor jouw
buurt willen maken?

Luistertip

12. Welk verhaal van vroeger wil jij vertellen?

Sinds 2004 werkt de Amsterdamse Grafische Werkplaats (GWA) aan een plek om het erfgoed van typografisch, lino-snedes, houtsneden en boekbinden. Eerst in Amsterdam-Oost, en sinds begin 2021 op de NDSM werf. Ze hebben kunnen voorkomen dat bijzondere drukpersen en bijbehorende kennis verloren zijn gegaan. De GWA is open van woensdag tot en met zaterdag, 10.00 tot 16.30. Staat de deur open? Neem een kijkje!

**Welk ambacht zou
volgens jou bewaard
moeten blijven? En
welk ambacht zal
zeker verdwijnen?**

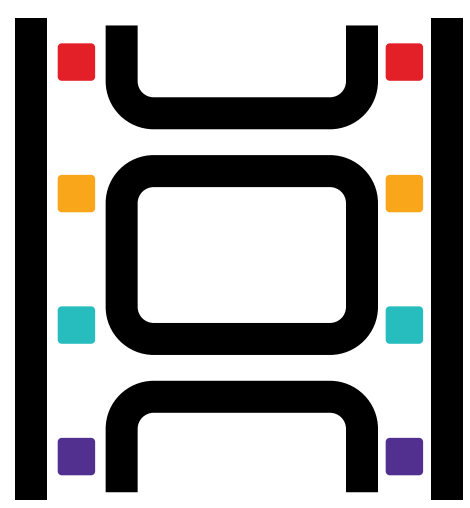
13. Wie is de echte maker?

In de NDSM-loods vind je 80 ateliers waar dagelijks meubelmakers, architecten kunstenaars en creatief ondernemers te vinden zijn. Ook biedt de loods al ruim 10 jaar ruimte aan tentoonstellingen, muziek evenementen en beurzen. De werf is een plek voor vrij experiment van de stad. Maar hoe toegankelijk zijn plekken als NDSM en Buiksloterham?

**Wat is makerschap
en wie heeft recht op
toegang tot plekken in
de stad. Is een fietsen-
maker of automonteur
ook een maker?**

**Zou er meer ruimte
(letterlijk en figuurlijk)
moeten zijn voor
makers in de stad?
Wat zijn de gevolgen
van dit grote tekort
aan vakmensen?**

**Meer weten over Made Up North?
Bekijk deze video.**

Colofon

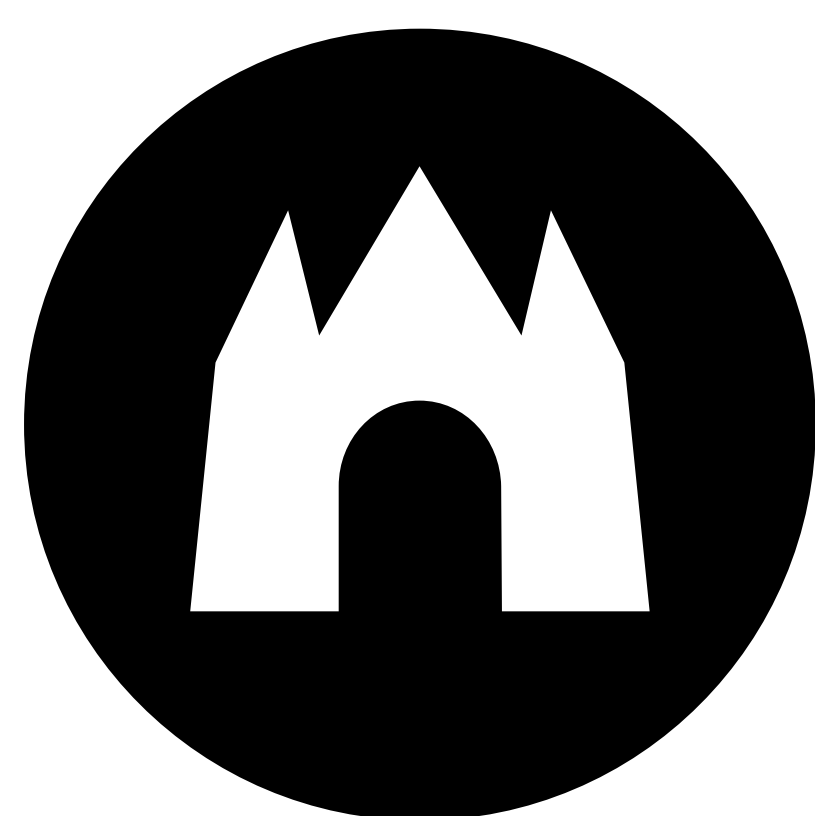
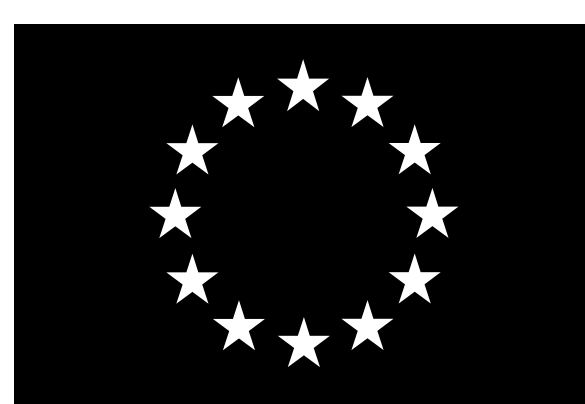
Waag wandelt naar de toekomst.
Wil je meewandelen en -praten?
Ga dan naar de website
waag.org/future

Tekst:

Redactie Waag

Over de Makers van Noord

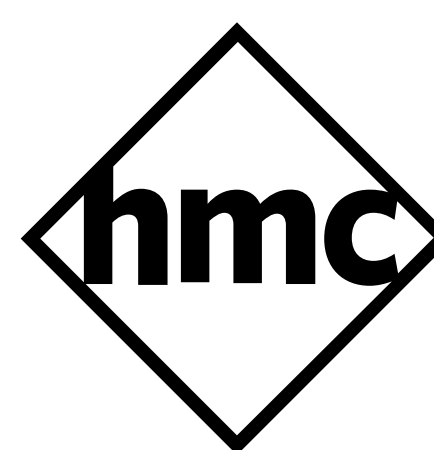
De wandeling 'De Makers van Noord' maakt deel uit van het project CENTRINNO, dat is gefinancierd door het onderzoeks- en innovatieprogramma Horizon 2020 van de Europese Unie onder subsidieovereenkomst nr. 869595.

waag

**PAKHUIS
DE ZWIJGER**

HOUT- EN
MEUBLERINGS
COLLEGE